

V Bruseli 11. marca 2021
(OR. en)

6902/21

COAFR 63
CFSP/PESC 239
COHAFA 18
COHOM 53
DEVGEN 45

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	11. marca 2021
Komu:	Delegácie
Predmet:	Etiópia
	– závery Rady (11. marca)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o Etiópii, ktoré sa schválili písomným postupom 11. marca 2021.

Záver Rady o Etiópii

1. Etiópia je strategickým partnerom EÚ v Africkom rohu a širšom regióne, ako aj dôležitým multilaterálnym aktérom. EÚ oceňuje dlhodobú úzku spoluprácu a dialóg s etiópskou vládou o širokej škále otázok.
2. EÚ víta skutočnosť, že fínsky minister zahraničných vecí Pekka Haavisto navštívil v rámci tohto dialógu v mene vysokého predstaviteľa Etiópiu a Sudán 7. – 10. februára 2021, kde sa stretol s etiópskymi a sudánskymi orgánmi a orgánmi Africkej únie, ako aj ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami vrátane občianskej spoločnosti.
3. V súčasnosti sa Etiópia nachádza v zložitej vnútropolitickej situácii, ktorá má vážne dôsledky pre širší región. Prebiehajúci reformný proces v Etiópii a nedávny vývoj odhalili neistotu a nezhody, ktoré sú jej príčinou. Ozbrojený konflikt v regióne Tigray, ktorý vyvolal útok na vojenské základne, zvyšuje napätie v Africkom rohu a spôsobil vážnu humanitárnu krízu. EÚ považuje za dôležité vyvodiť nasledovné závery, pričom opätovne zdôrazňuje, že je pripravená budovať na dlhodobom vzťahu.

K situácii v Tigraji

4. EÚ zostáva mimoriadne znepokojená týmto konfliktom. Veľká časť obyvateľstva regiónu Tigray, vrátane osôb vysídlených v rámci regiónu, je od začiatku krízy odrezaná od základných služieb a komunikácií, ako aj od humanitárnej pomoci. V regióne, ktorý sa najmä vo vidieckych oblastiach už tak vyznačuje vysokými potrebami a nedostatkom zdrojov, je situácia čoraz kritickejšia.

5. EÚ naliehavo vyzýva všetky strany, aby okamžite zastavili násilie a dodržiavali medzinárodné právo v oblasti ľudských práv, medzinárodné humanitárne právo a medzinárodné utečenecké právo. Vo všetkých oblastiach sa musí zabezpečiť úplný, rýchly a neobmedzený prístup humanitárnej pomoci k všetkým ľuďom v núdzi. V záujme intenzívnejšej humanitárnej reakcie sa musia zaručiť humanitárne zásady nestrannosti, neutrality a nezávislosti. EÚ vyzýva na ochranu vnútorne vysídlených osôb a utečencov a pripomína, že sa musí dodržiavať medzinárodná zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia.
6. EÚ berie na vedomie prácu etiópskej vlády pri riešení niektorých potrieb obyvateľstva, zdôrazňuje však, že je potrebné toto úsilie zvýšiť. Je potrebná plná spolupráca s OSN a všetkými humanitárnymi organizáciami na mieste.
7. EÚ víta oznámenie etiópskej vlády o neobmedzenom prístupe a neobmedzenej mobilite humanitárnych organizácií na základe jednoduchého notifikačného systému a vyzýva na jeho okamžité a úplné vykonávanie. Je potrebné urýchliť postupy na dovoz humanitárnej pomoci a komunikačného vybavenia.
8. Urýchlene a v plnom rozsahu sa musia obnoviť základné služby vrátane prístupu k vode a hygiene, zdravotníctva, vzdelávania, telekomunikácií a bankovníctva. Civilné obyvateľstvo vrátane vnútorne vysídlených osôb a utečencov by malo mať možnosť bezpečne a voľne sa pohybovať. EÚ berie na vedomie pokrok, ktorý sa dosiahol, pokiaľ ide o prístup pre niektoré médiá a organizácie občianskej spoločnosti, je však naďalej nevyhnutné, aby sa prístup poskytol všetkým médiám a organizáciám občianskej spoločnosti, aby sa zabezpečila ich ochrana a aby mali neobmedzený prístup do všetkých oblastí Tigraja.
9. EÚ zostáva mimoriadne znepokojená početnými svedectvami a správami, ktoré potvrdzujú obvinenia poukazujúce na zapojenie viacerých aktérov a ktoré môžu predstavovať vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti, mimosúdne popravy, hromadné popravy, sexuálne násilie a rodovo motivované násilie vrátane znásilnenia, nútené návraty utečencov, iné porušovanie ľudských práv, rabovanie majetku, ničenie infraštruktúry a miest náboženského významu. Páchanie týchto činov musí okamžite skončiť.

10. EÚ tiež so znepokojením berie na vedomie správy o cielenom etnickom násilí, nenávisťných prejavoch a diskriminácii v Tigraji a iných častiach Etiópie. Tento nebezpečný vývoj by mohol viesť k vystupňovaniu násilia v celej krajine a oslabiť možnosti na dosiahnutie mieru a zmierenia.
11. EÚ víta záväzok etiópskych orgánov postaviť všetkých páchatel'ov pred súd a prijať medzinárodnú technickú pomoc pri vyšetrovaní. EÚ bude pozorne sledovať pokrok v tejto oblasti, keďže všetky obvinenia z porušovania ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva je potrebné nestranne vyšetriť a zabezpečiť vyvodenie zodpovednosti. EÚ tiež podporuje dôležitú činnosť Etiópskej komisie pre ľudské práva (EHRC), ktorá poskytuje podrobnú dokumentáciu, ako aj odporúčania na opatrenia, a je pripravená podporiť ďalšie vnútroštátne úsilie. EÚ víta oznámenie etiópskej vlády o zriadení osobitnej skupiny na vyšetrovanie sexuálneho a rodovo motivovaného násilia ako prvý krok. Je však potrebné vyvinúť väčšie úsilie.
12. EÚ vyzýva, aby sa monitorovanie na mieste zo strany EHRC rozšírilo na celý región. Tiež by sa mal udeliť plný prístup do regiónu zamestnancom Úradu vysokej komisárky OSN pre ľudské práva.
13. EÚ nabáda Africkú úniu, aby naďalej politicky spolupracovala s etiópskou vládou s cieľom ukončiť nepriateľské akcie, zabezpečiť humanitárny prístup do všetkých oblastí regiónu Tigraj a nájsť politické riešenie konfliktu.
14. EÚ chce pokračovať v konštruktívnom dialógu s etiópskou vládou o týchto otázkach. Je naďalej pripravená podporovať všetky opatrenia zamerané na zmiernenie napätia a poskytnutie pomoci tým, ktorí ju potrebujú.

O súvisiacich regionálnych otázkach

15. Regionálne dôsledky situácie v etiópskom regióne Tigraj, ako aj riziko ďalšieho rozšírenia jej dosahov v už aj tak nestabilnom regióne vzbudzujú veľké obavy. Je potrebné zabrániť ďalšej vojenskej eskalácii a dlhodobej nestabilite v Etiópii a širšom regióne.

16. EÚ sa pripája k výzve medzinárodného spoločenstva na okamžité stiahnutie eritrejských jednotiek, pretože podľa viacerých zdrojov situáciu len zhoršujú. EÚ je tiež mimoriadne znepokojená obvineniami z činov spáchaných eritrejskými jednotkami, ktoré môžu predstavovať vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti. EÚ vyzýva na dôkladné a nezávislé vyšetrovanie a ďalší vývoj v tejto súvislosti bude pozorne monitorovať.
17. EÚ je tiež znepokojená zvýšeným napätím na hranici medzi Etiópiou a Sudánom a vyzýva obe strany, aby vynaložili maximálne úsilie na zmiernenie situácie, obnovenie dôvery a nájdenie diplomatického a mierového riešenia. EÚ nabáda obe strany, aby čo najskôr obnovili dialóg, a je pripravená podporiť akékoľvek politické úsilie o dosiahnutie udržateľného riešenia.
18. EÚ tiež nabáda Etiópiu, Sudán a Egypt, aby obnovili rokovania o veľkej etiópskej priehrade Renaissance (GERD) s cieľom nájsť trvalé a vzájomne prospešné riešenie. EÚ pôsobí pri týchto rokovaníach ako pozorovateľ a je naďalej pripravená ďalej podporovať tento proces tak, ako to budú všetky strany považovať za vhodné.
19. EÚ nabáda etiópsku vládu, aby posilnila spoluprácu s Africkou úniou, Medzivládny úradom pre rozvoj a regionálnymi partnermi s cieľom prijať mierové a koordinované rozhodnutia v záujme zachovania stability celého regiónu.

K transformácii v Etiópii

20. Etiópia prechádza ďalekosiahlym procesom prechodu k demokracii, v rámci ktorého sa vykonávajú dôležité politické a hospodárske reformy. EÚ berie na vedomie oznámenie, že 5. júna 2021 sa budú konať všeobecné voľby, a víta záväzok etiópskej vlády, že tieto voľby budú dôveryhodné a transparentné. EÚ je pripravená takýto proces naďalej podporovať a ďakuje etiópskej vláde za jej pozvanie na pozorovanie volieb.

21. EÚ ako angažovaný partner vyzýva etiópsku vládu, aby zabezpečila inkluzívne voľby s cieľom umožniť slobodnú a rovnocennú účasť politických strán, posilnila zastúpenie a účasť žien, umožnila pokojné zhromaždenia a zaistila slobodu tlače a bezpečnosť novinárov. Pre demokratický proces a právny štát sú takisto dôležité spravodlivé, transparentné a včasné súdne procesy so zadržiavanými členmi politických strán.
22. EÚ nabáda na obnovenie úsilia o rozvoj komplexného, inkluzívneho a transparentného národného dialógu medzi všetkými príslušnými zainteresovanými stranami vrátane žien, mládeže, organizácií občianskej spoločnosti, politických strán a regionálnych orgánov. Ďalšia príprava na národný dialóg môže slúžiť ako dôležité opatrenie na budovanie dôvery v kontexte volieb aj mimo neho.
23. Rôznorodá a silná dlhodobá podpora Etiópie zo strany EÚ svedčí o silnej angažovanosti EÚ a o tom, aký význam EÚ tomuto partnerstvu prikladá. EÚ v súčasnosti podporuje transformáciu Etiópie a chcela by v tom pokračovať aj naďalej. Usiluje sa o trvalý dialóg v rámci platformy strategickej angažovanosti EÚ – Etiópia z roku 2016 a prebiehajúcich diskusií s etiópskymi partnermi o budúcej spolupráci. EÚ je pripravená podporovať etiópske obyvateľstvo, prispievať k úsiliu krajiny pokračovať vo vykonávaní zásadných politických a hospodárskych reforiem, podporovať ďalší sociálny a hospodársky rozvoj, obchod a udržateľné investície. EÚ je ochotná ďalej posilňovať toto partnerstvo na základe spoločnej zodpovednosti.
24. Cieľom nadchádzajúcej revízie strategického rámca EÚ pre Africký roh bude navrhnúť spoločné priority, ako aj posilniť politický dialóg a spoločnú angažovanosť vo vzťahu k celému regiónu.
-